

Monumentnummer*: 520619

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **16 oktober 2001**
Kadaster deel/nr **82723/40**

Woonplaats* **Breukelen** Gemeente* **Stichtse Vecht** Provincie* **Utrecht**

Kadastrale gemeente* **Breukelen-Nijenrode** Sectie* **C** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **1728**

Omschrijving**

Inleiding

In de nutstuin voorkomende KAS met TUINMUUR uit de jaren tien van de 20ste eeuw, als onderdeel van de buitenplaats Nijenrode.

De buitenplaats heeft zijn oorsprong in een 13de eeuws kasteel. Belangrijke uitbreidingen en restauraties hebben zich onder meer in de 17de eeuw voorgedaan onder Johan I Ortt, die ook de opdracht gaf voor de aanleg van een formele tuin. Vanaf 1907 was de buitenplaats in het bezit van de Amsterdamse koffiehandelaar Michiel Onnes. Hij liet het kasteel onder leiding van architect E.G. Wentinck herstellen naar een 17de eeuwse situatie en voegde enkele bijgebouwen toe. De tuinarchitecten L.A. Springer en H. Copijn waren verantwoordelijk voor de tussen 1912-1915 tot Landschappelijke tuin omgevormde aanleg met een gemengd karakter. Thans zetelt Nijenrode Universiteit voor Bedrijfskunde in het kasteel en is met de aankoop van grond in de richting van het Amsterdam Rijnkanaal het grondgebied van de buitenplaats opnieuw vergroot.

Omschrijving

De kas van het type kopse kas met tuinmuur bevindt zich in de noordwestelijke hoek van de noordoostelijk in het park gelegen nutstuin. De noordelijke buitenmuur van de kas wordt gevormd door de west-oost georiënteerde tuinmuur, die de nutstuin omsluit. Aan de oostelijke zijde sluit de tuinmuur aan op de noordelijke gevel van de orangerie. De tuinmuur is in halfsteens verband opgetrokken en wordt afgesloten met een ezelsrug. In verband met de technische staat van de muur zijn recentelijk steunberen tegen de muur geplaatst. De kas bestaat uit een ijzeren constructie, die vanuit een rechthoekige plattegrond opgetrokken is op een gemetselde plint. Het zadeldak is aan de zuidzijde gebroken en sluit aan de noordzijde aan op de bovenzijde van de ezelsrug van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tuinmuur. De gebogen staalconstructie vormt één constructief geheel met de verticale ijzeren geleiders voor de planten. Aan de west- en oostzijde bevinden zich entree's. Aan de muurzijde is een gangpad. Haaks daarop bevinden zich de rekken voor de planten, waarvan de staanders gefundeerd zijn op aangesmeerde, gemetselde poeren.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een kopse kas met tuinmuur uit de jaren tien van de twintigste eeuw in het bijzonder vanwege de functie, detaillering en materiaalgebruik alsmede als functioneel onderdeel van de historische buitenplaats Nijenrode en in het bijzonder van de nutstuin. De kas met tuinmuur heeft ensemblewaarde vanwege de visuele en ruimtelijk-functionele relatie met de andere onderdelen van het complex en in het bijzonder de nutstuin.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinmuur